

ชื่อวิทยานิพนธ์ : ประสิทธิภาพการจัดการการเรียนการสอนพระปริยัติธรรมแผนกธรรม ของวัด
ในอำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี

ผู้วิจัย : พระไพศาล ปญญาวุฒโฒ (หมวดแดง)

ปริญญา : พุทธศาสตรมหาบัณฑิต (การจัดการเชิงพุทธ)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

: อาจารย์ ดร.พิเชฐ ทังโต พ.ม.ช., พธ.บ., M.A., Ph.D. (Pub.Admin.)

: ผศ.ดร.สุรพล สุยะพรหม ปธ.๔, พ.ม.,พธ.บ.,MA., Ph.D.

: ผศ.ดร.โกนิฐ์ ศรีทอง ปธ.๗.,พ.ม.,พธ.บ., MA.,Ph.D.

วันสำเร็จการศึกษา : ๘ ธันวาคม ๒๕๕๕

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ๑) เพื่อศึกษาประสิทธิภาพการจัดการการเรียนการสอนพระปริยัติธรรม แผนกธรรม ของวัดในอำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี ๒) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของพระสงฆ์ต่อประสิทธิภาพการจัดการการเรียนการสอนพระปริยัติธรรม แผนกธรรม ของวัดในอำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี โดยจำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล ๓) เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะต่อประสิทธิภาพการจัดการการเรียนการสอนพระปริยัติธรรม แผนกธรรม ของวัดในอำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี โดยในการศึกษาครั้งนี้ เป็นการวิจัยผสมผสานหรือประสานวิธีโดยการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) เป็นการเก็บข้อมูลภาคสนาม (Field Study) จากพระสงฆ์ในอำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี จำนวน ๒๗๒ รูป ซึ่งใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ลักษณะของแบบสอบถามเป็นทั้งปลายปิด และปลายเปิด ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้ โดยหาค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S.D.) ทดสอบสมมติฐานโดยการทดสอบค่าเอฟ (F-test) วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way Analysis of Variance) และโดยการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative + Attire Research) จากการวิเคราะห์เนื้อหาของเอกสารที่เกี่ยวข้อง (Document Analysis) มีการสัมภาษณ์ (Interveiw) จำนวน ๑๐ รูป

ผลการวิจัยพบว่า

๑. ประสิทธิภาพการจัดการการเรียนการสอนพระปริยัติธรรม แผนกธรรม ของวัดในอำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๗๑ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านบุคลากร ด้านเทคนิคและวิธีการสอน ด้านสภาพแวดล้อม อยู่ในระดับมาก ส่วนด้านสื่ออุปกรณ์การสอน อยู่ในระดับปานกลาง

๒. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของพระสงฆ์ต่อประสิทธิภาพการจัดการการเรียนการสอนพระปริยัติธรรม แผนกธรรม ของวัดในอำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี โดยจำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล พบว่า สถานภาพส่วนบุคคลด้าน อายุ พรรษา วุฒิการศึกษานักธรรม และวุฒิการศึกษา

เปรียญธรรม ไม่มีผลทำให้ความคิดเห็นของพระสงฆ์ต่อประสิทธิภาพการจัดการการเรียนการสอนพระปริยัติธรรม แผนกธรรม ของวัดในอำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี เกิดความแตกต่างกันได้ จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ ส่วนวุฒิการศึกษาสามัญ พบว่า แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

๓. ปัญหา อุปสรรค ในประสิทธิภาพการจัดการการเรียนการสอนพระปริยัติธรรม แผนกธรรม ของวัดในอำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี ได้แก่ พระที่สอนพระปริยัติธรรมมีจำนวนน้อย ที่สอนอยู่ก็สอนหลายวิชา ใช้วิธีการสอนแบบไม่ทันสมัย ไม่มีเทคนิคใหม่ๆ ทำให้ขาดความน่าสนใจในการเรียน ขาดอุปกรณ์ที่จะมาช่วยสอน เพื่อเพิ่มความสนใจในการเรียน สถานที่เรียนอยู่ที่แออัด ไม่สงบ และมีเสียงรบกวนจากภายนอก

ข้อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาประสิทธิภาพการจัดการการเรียนการสอนพระปริยัติธรรม แผนกธรรม ของวัดในอำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี ได้แก่ ด้านบุคลากร สรรหาพระที่ทำหน้าที่สอนพระปริยัติธรรมรุ่นใหม่เพิ่มขึ้น โดยทดสอบวัดความรู้และทดลองปฏิบัติหน้าที่การสอนจริง, ด้านเทคนิคและวิธีการสอน เพิ่มแรงจูงใจในการท่องจำอาจจะเป็นคำตอบแทนหรือรางวัล เพื่อให้เกิดความสนใจมากยิ่งขึ้น, ด้านสื่ออุปกรณ์การสอน เพิ่มอุปกรณ์เทคโนโลยีที่ทันสมัยมาช่วยสอนเพิ่มมากขึ้น เช่น สื่อรูปภาพ สื่อเสียง, ด้านสภาพแวดล้อม จัดสถานที่เรียนให้เหมาะสม มีอากาศถ่ายเทสะดวก ไม่มีเสียงรบกวนจากภายนอก